

Sygn. akt VIRCa 214/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Błęsińska

Sędziowie: SO Jolanta Biernat-Kalinowska (spr.)

SO Aneta Szwedowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2013 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniego F. S.** zastąpionego przez ustawową przedstawicielkę E. S.

przeciwko **G. S.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Szczytnie VIII Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z siedzibą w Pisz

z dnia 11 kwietnia 2013 roku

sygn. akt VIII RC 471/13

- I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i ustalone tam alimenty obniża do kwoty po 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie;
- II. w pozostałej części apelację oddala;
- III. koszty procesu za II instancję wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 214/13

UZASADNIENIE

Powód małoletni F. S. reprezentowany przez matkę E. S. wniósł o podwyższenie alimentów, ustalonych na jego rzecz ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Pisz w dniu 15 kwietnia 2010 r. w sprawie III RC 63/10 od pozwanego G. S. na kwotę po 400 złotych miesięcznie, do kwoty po 800 złotych miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że często choruje. Jego matka na leki od września 2012 r. do końca grudnia 2012 r. wydała 200 złotych. W listopadzie i grudniu 2012 r. trzykrotnie jeździła z nim do chirurga do E.. Jeżeli istnieje taka potrzeba, wynajmuje samochód. Pozwany pomimo możliwości nie proponuje pomocy. Kontaktuje się z synem jedynie w jego urodziny oraz Boże Narodzenie, chociaż w czasie świąt w 2012 r. zapomniał o nim.

Miesięczne dochody matki powoda wynoszą 1.430 złotych – alimenty 400 złotych, staż 950 złotych, rodzinne 77 złotych. Wydatki wynoszą natomiast 792 złote. Na zimę konieczny jest zakup drewna opałowego. Za 1.200 złotych matka powoda zakupiła 12 metrów. Niezbędnych jest zaś 20 metrów. We wrześniu 2012 r. kupiła powodowi wyprawkę do przedszkola. Pozwany miał się do niej dołożyć, ale ostatecznie nie uczynił tego. Matka powoda kupiła mu ponadto ubrania na zimę – kombinezon, buty oraz czapkę z szalikiem – za kwotę 263 złotych.

Pozwany G. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał, iż nie jest w stanie płacić wyższych alimentów niż te, które zostały zasądzone. Jego miesięczne wydatki wynoszą 1.844 złotych, w tym kredyt zaciągnięty przez matkę jego żony na spłacenie jego długów. W przeszłości wynagrodzenie pozwanego wystarczało bowiem jedynie na alimenty oraz opłaty za mieszkanie. Wskazał, iż jego żona jest osobą bezrobotną.

Pozwany podniósł, iż matka powoda ma na utrzymaniu również swoją bezrobotną matkę A. S. oraz bezrobotnego brata J. S., któremu płaci za odbieranie powoda z przedszkola. Choroby powoda wynikają z tego, iż w drodze z przedszkola do domu nie jest ciepło ubrany. Ponadto pozwany zarzucił matce powoda, iż nie wskazała w pozwie, iż otrzymuje z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w O. zapomogi pieniężne i dodatek mieszkaniowy oraz że przedszkole, do którego uczęszcza powód, jest finansowane przez rzeczoną instytucję.

Zdaniem pozwanego matka powoda nie kupuje wszystkich rzeczy dla syna, gdyż otrzymuje nieodpłatnie od znajomych używaną odzież i obuwie. Przedstawione przez nią faktury i paragony są nieaktualne i niewiarygodne. Każdy mógłby takie zdobyć.

Jeśli chodzi o kontakty z synem, pozwany wskazał, iż matka powoda zachowuje się w trakcie jego wizyt niepoprawnie – wyzywa go. Poza tym nienormowany czas pracy powoduje, iż nie zawsze może odwiedzić syna w terminach ustalonych przez Sąd.

W toku rozprawy w dniu 11 kwietnia 2013 r. pozwany uznał powództwo do kwoty po 450 złotych miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2013 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VIII RC 71/13 Sąd Rejonowy w Szczytnie alimenty ustalone w ugodzie zawartej przed Sądem Rejonowym w Piszcu w dniu 15 kwietnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt III RC 63/10 od pozwanego G. S. na rzecz małoletniego powoda F. S. w kwocie po 400 złotych miesięcznie, z dniem 22 stycznia 2013 r. podwyższył do kwoty po 600 złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 5. każdego miesiąca do rąk matki powoda E. S. (punkt I), w pozostałym zakresie powództwo zaś oddalił (punkt II). Nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 złotych tytułem zwrotu opłaty od uiszczenia, której małoletni powód został zwolniony z mocy prawa (punkt III). Wyrokowi w punkcie I nadał rygor natychmiastowej wykonalności (punkt IV)

Sąd Rejonowy ustalił, iż małoletni F. S., urodzony (...) w P., jest synem E. S. i G. S..

W dniu 15 kwietnia 2010 r. rodzice małoletniego powoda zawarli przed Sądem Rejonowym w Piszcu w sprawie III RC 63/10 ugodę, w której G. S. zobowiązał się do płacenia alimentów na rzecz F. S. w kwocie po 400 złotych miesięcznie oraz alimentów na rzecz E. S. w kwocie po 250 złotych miesięcznie, płatnych do dnia 5. każdego miesiąca, poczynając od 1 kwietnia 2010 r.

Wyrokiem z dnia 23 września 2011 r. wydanym w sprawie VI RC 600/11 Sąd Okręgowy w Olsztynie rozwiązał przez rozwód małżeństwo E. S. i G. S., zawarte w dniu 9 stycznia 2009 r. w O., z winy obu stron. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem stron powierzył matce, ojcu zaś władzę ograniczył do współdecydowania o istotnych sprawach dziecka, kierunku kształcenia, sposobie wychowania i leczeniu dziecka. Jednocześnie Sąd ustalił kontakty ojca z dzieckiem oraz zobowiązał obydwój rodziców do ponoszenia kosztów wychowania i utrzymania małoletniego i z tego tytułu alimenty na rzecz małoletniego od ojca pozostawił w wysokości po 400 złotych miesięcznie na warunkach ustalonych w ww. ugodzie z dnia 15 kwietnia 2010 r.

Małoletni F. S. miał wówczas 2 lata. Był zdrowym dzieckiem, mieszkał z matką.

E. S. miała 22 lata i wykształcenie podstawowe. Była osobą bezrobotną, zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy w P. bez prawa do zasiłku. Utrzymywała siebie i dziecko z alimentów w łącznej wysokości 650 złotych miesięcznie. Ponadto od maja 2011 roku uczęszczała na kurs zorganizowany przez MOPS w O., w związku z czym otrzymała zasiłek w wysokości 444 złotych płatny w trzech ratach po 148 złotych miesięcznie. Mieszkała w wynajętym mieszkaniu razem ze swoim 18-letnim bratem J. S.. Prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. J. S. otrzymywał z (...) Centrum Pomocy (...) w P. kwotę 494,10 złotych miesięcznie tytułem dofinansowania do kształcenia. Ponościł koszty dojazdów do szkoły w kwocie 136 złotych miesięcznie.

E. S. ponosiła co miesiąc koszty utrzymania mieszkania: 159 złotych opłaty za mieszkanie, 62 złote za energię elektryczną.

G. S. miał 25 lat. Z zawodu był lakiernikiem samochodowym. Zatrudniony był jako żołnierz zawodowy w Jednostce Wojskowej 2098 w B. i zarabiał 2.150 złotych netto miesięcznie. Mieszkał w mieszkaniu służbowym i ponosił koszty jego utrzymania. Pozostawał w nieformalnym związku z inną kobietą.

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2012 r. wydanym w sprawie III RC 231/12 Sąd Rejonowy w Piszcu ustalił, że z dniem 15 października 2012 r. wygaśł obowiązek alimentacyjny G. S. wobec E. S., ustalony w ugodzie zawartej przed Sądem Rejonowym w Piszcu w dniu 15 kwietnia 2010 r. w sprawie III RC 63/10.

Obecnie małoletni F. S. ma 4 lata. Uczęszcza nieodpłatnie do Przedszkola Miejskiego (...) w O.. W przedszkolu przebywa od godziny 7:30 do 11:30. Od godziny 11:30 do powrotu z pracy E. S., małoletni od dnia 12 kwietnia 2013 r. pozostaje pod opieką opiekunki. Przedtem pozostawał pod opieką brata matki, J. S..

Małoletni jest alergikiem, w związku z czym przyjmuje leki, których koszt wynosi około 70 złotych miesięcznie. Testy alergiczne przechodził u lekarza w G.. W okresie od września do października 2012 r. małoletni leczony był również w Poradni (...) Dziecięcej w E. z powodu wędrującego jądra. Koszty dojazdów małoletniego na wizyty u alergologa oraz chirurga dziecięcego poniesione zostały przez matkę małoletniego.

E. S. ma 24 lata. Po rozwodzie nie zawarła związku małżeńskiego. Nie pozostaje w związku nieformalnym. Odbywa staż w Hotelu (...) w P.. Pracuje w godzinach od 8:30 do 16:00 lub 17:00. Odbywanie stażu ukończy 31 maja 2013 r. Za staż otrzymuje stypendium w wysokości 950 złotych netto miesięcznie. Ponadto otrzymuje zasiłek rodzinny w wysokości 77 złotych miesięcznie.

E. S. uczy się w liceum ogólnokształcącym w systemie zaocznym. Nie ponosi odpłatności za szkołę, natomiast ponosi koszty dojazdów do szkoły w wysokości 40 złotych miesięcznie.

Razem z synem i bratem E. S. mieszka w mieszkaniu komunalnym. Poności koszty utrzymania mieszkania, na które składają się: 112 złotych – energia elektryczna, 65 złotych – telewizja cyfrowa, 40 złotych – Internet. Czynsz za mieszkanie wynosi 217 złotych miesięcznie. E. S. ma przyznany dodatek mieszkaniowy do czynszu w wysokości 175 złotych miesięcznie do 31 lipca 2013 r. Z uwagi na to, po odliczeniu dodatku, opłaca czynsz za mieszkanie w wysokości 42 złotych miesięcznie. W październiku 2012 r. otrzymała z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w O. zasiłek celowy na zakup opału w wysokości 100 złotych.

W związku z uczęszczaniem małoletniego powoda do przedszkola w roku szkolnych 2012/2013 E. S. dokonała wpłat: 50 złotych za wyprawkę przedszkolną, 60 złotych – za karty pracy dla 3-latka, 25 złotych – za ubezpieczenie małoletniego.

Od 12 kwietnia 2013 r. E. S. ponosi koszty opiekunki małoletniego w wysokości 350 złotych miesięcznie,

G. S. ma 27 lat. W dniu 18 sierpnia 2012 r. zawarł związek małżeński z D. S.. Ze związku tego nie posiada dzieci. D. S. jest osobą bezrobotną.

G. S. w dalszym ciągu zatrudniony jest w Jednostce Wojskowej 2098 w B.. Otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2.393,25 złotych netto miesięcznie. Ponadto otrzymuje wynagrodzenie za dodatkowe służby w wysokości od 41 złotych do 287 złotych netto miesięcznie, nagrody uznaniowe w wysokości od 656 złotych do 943 złotych netto, trzynastą pensję, świadczenie mundurowe w wysokości 1.780 złotych netto rocznie oraz gratyfikację urlopową w wysokości 1.435 złotych netto rocznie.

W dniu 25 marca 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Szczytnie w toku postępowania egzekucyjnego Km 2097/12 z wniosku (...) Banku (...) S.A. w W. dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę G. S. w celu wyegzekwowania należności w łącznej wysokości 2.620 złotych. Wskazana wierzytelność wynika z niespłaconej karty kredytowej.

G. S. od dwóch lat jest właścicielem samochodu osobowego marki F. (...), wyprodukowanego w 1995 r. Pod koniec 2012 r. wspólnie z żoną kupił mieszkanie w B. za kwotę 6.000 złotych. W tym celu małżonkowie zacięgnęli kredyt na okres pięciu lat. Raty kredytu spłacają rodzice D. S.. Roczna rata wynosi 1.200 złotych.

G. S. ponosi koszty utrzymania mieszkania, na które składają się: 400 złotych – opłaty za mieszkanie, 16 złotych – abonament telewizyjny, 90 złotych – energia elektryczna, 57 złotych – gaz, 35 złotych – Internet. Opłaca również dwa telefony w łącznej kwocie 110 złotych miesięcznie. Ponadto G. S. spłaca w systemie ratalnym kredyt, który w grudniu 2012 r. zacięgnęła matka D. S., a który przeznaczony został na uregulowanie jego zobowiązań finansowych. Miesięczna rata kredytu wynosi 260 złotych.

Sąd Rejonowy wskazał, iż od zasądzenia ostatnich alimentów upłynęły dwa lata. Niewątpliwie wzrosły zatem usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda. Wiąże się to z jego dorastaniem i kształceniem, a także leczeniem i koniecznością zapewnienia mu opieki w godzinach pracy matki. Obecnie pobyt powoda w przedszkolu jest bezpłatny, gdyż spędza tam tylko 4 godziny, jednakże od września 2013 r. będzie tam 8 godzin dziennie, co będzie się wiązało z koniecznością ponoszenia opłat. Do tego czasu w godzinach od 11:30 do momentu powrotu matki małoletniego z pracy, od 12 kwietnia 2013 r. pozostaje on pod opieką opiekunki, co generuje koszt w wysokości 350 złotych miesięcznie.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż rodzice małoletniego powoda nie są zobowiązani do zaspokajania finansowych potrzeb dziecka w równych częściach. Zgodnie bowiem z art. 135 § 2 k.r.o. wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego. Małoletni powód znajduje się pod bezpośrednią opieką matki, która sama czyni starania o jego rozwój umysłowy i fizyczny, co wiąże się z nakładem osobistej pracy wychowawczej. W tej sytuacji ciężar finansowy utrzymania dziecka powinien spoczywać przede wszystkim na pozwanym.

Sąd wskazał, że pozwany po orzeczeniu rozwodu zawarł związek małżeński i oprócz małoletniego powoda, ma na utrzymaniu także bezrobotną żonę oraz, że spłaca zobowiązania finansowe. Okoliczności te nie zwalniają go jednak od łożenia na utrzymanie i wychowanie małoletniego powoda. Mają natomiast wpływ na ustalenie wysokości alimentów, co Sąd uwzględnił, oddalając powództwo ponad kwotę 600 złotych. Pozwany jest młodym i zdrowym mężczyzną posiadającym zdolności zarobkowe. Podobnie żona pozwanego, która przy dołożeniu należytej staranności jest w stanie znaleźć zatrudnienie w miejscu zamieszkania lub poza nim i tym samym przyczynić się do utrzymania rodziny. Pozwany podejmując konkretne decyzje życiowe, w tym zaciągając zobowiązania finansowe, powinien mieć na uwadze, że ma na utrzymaniu małoletnie dziecko z pierwszego związku, któremu musi zapewnić środki finansowe. Małoletni powód nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie i to na rodzicach ciąży obowiązek dostarczenia mu środków utrzymania i wychowania.

Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że od 15 października 2012 r. pozwany nie jest już obciążony obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz E. S. w kwocie po 250 złotych miesięcznie.

W ocenie Sądu alimenty w kwocie po 600 złotych miesięcznie są adekwatne do wieku i usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego. Pozostałą brakującą kwotę na utrzymanie dziecka powinnałożyć jego matka.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł o przepisy art. 138 k.r.o., art. 133 § 1 k.r.o. i art. 135 § 1 i § 2 k.r.o.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany zaskarżając go w całości.

W złożonym środku odwoławczym wskazał, iż kwota 400 złotych alimentów, którą systematycznie płaci jest wystarczająca na pokrycie potrzeb czteroletka. Podniósł, iż powód uczęszcza do przedszkola, które jest dofinansowane z MOPSu, jego matka otrzymuje ponadto dodatek mieszkaniowy w kwocie 175 złotych miesięcznie, po odliczeniu tej kwoty, za mieszkanie płaci zatem 42 złote.

Zarzucił matce powoda, iż jest rozrywkowa i wydaje dużo pieniędzy na własne przyjemności, takie jak dyskoteki, papierosy, czy alkohol. Ponadto razem z nią mieszka jej brat i matka, którzy powinni ponieść część kosztów utrzymania mieszkania.

Pozwany wskazał, iż ma na utrzymaniu jeszcze bezrobotną żonę. Uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 2.393,25 złotych. Jego miesięczne rachunki za prąd, czynsz, gaz, Internet, telefony, cyfra i dwa kredyty wynoszą 1.300 złotych miesięcznie. Musi również utrzymać samochód, który często się psuje i wymaga wkładu finansowego, a jest mu niezbędny, aby dojechać do lekarza, na pocztę czy też do banku.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i utrzymanie alimentów w kwocie 400 złotych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd I instancji prawidłowo oraz dokładnie przeprowadził postępowanie dowodowe i orzekł na podstawie wszystkich zawnioskowanych przez strony dowodów, dokonując trafnej ich oceny. Ocena wiarygodności i mocy dowodów została przeprowadzona w granicach przysługującej Sądowi I instancji z mocy art. 233 § 1 k.p.c. swobody osądu. Ustalenia te i oceny Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, zwracając uwagę, iż nie ma wobec tego potrzeby procesowej przeprowadzania na nowo oceny każdego ze zgromadzonych dowodów, a wystarczy odnieść się do tych ustaleń i ocen, które zostały zakwestionowane w apelacji. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r. II CSK 18/07)

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.). W razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. (art. 138 k.r.o.).

W niniejszej sprawie alimenty były ostatni raz ustalone ponad 3 lata temu. Obecnie powód ma 4 lata i koszty jego utrzymania są niewątpliwie wyższe, niż były w 2011 roku. Zwiększyły się także zarobki pozwanego oraz wygasł jego obowiązek alimentacyjny względem matki powoda. Zmiana stosunków, o jakiej mowa w art. 138 k.r.o., jest zatem oczywista.

Łączne zarobki pozwanego, wynikające z informacji jego pracodawcy (k. 30-31) – uwzględniając wynagrodzenie za dodatkowe służby, dodatkowe uposażenie roczne, gratyfikację urlopową, nagrody uznaniowe oraz równoważnik mundurowy – w 2012 r. wyniosły 36.236 złotych netto, a zatem średnio miesięcznie 3.019,67 złotych netto. Wynagrodzenie za pierwsze trzy miesiące 2013 r. było podobne. Uwzględniając zatem podawane przez niego miesięczne koszty utrzymania mieszkania oraz spłaty dwóch kredytów w łącznej kwocie 1.300 złotych, koszty utrzymania samochodu, jak również koszt wyżywienia jego oraz jego żony, uznać należy, iż byłby on w stanie płacić

podwyższone przez Sąd Rejonowy alimenty w kwocie 600 złotych. Byłoby to jednak obciążenie na granicy jego możliwości finansowych. Przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego wziąć ponadto należało pod uwagę dwie kwestie.

Po pierwsze, jakie są rzeczywiste potrzeby uprawnionego. W realiach niniejszej sprawy potrzeby te zdaniem Sądu można oszacować na kwotę około 800 złotych miesięcznie. Powód ma dopiero 4 lata. Po opłaceniu przedszkola albo niani w kwocie około 350 złotych miesięcznie, do dyspozycji pozostaje nadal kwota 450 złotych, która powinna w zupełności wystarczyć na zaspokojenie pozostałych potrzeb małoletniego – ubrania, wyżywienia, lekarstw, środków higieny, czy też okresowo wyprawki do przedszkola, a później szkoły.

Po drugie, rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych w równym zakresie. Oczywiście należy mieć na uwadze przepis art. 135 § 2 k.r.o., zgodnie z którym wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Nie można jednak całkowicie obciążyć świadczeniami pieniężnymi pozwanego, zupełnie zwalniając z nich matkę powoda. Tym bardziej, iż otrzymuje ona regularne wynagrodzenie. W chwili wydawania wyroku przez Sąd I instancji była na stażu i otrzymywała z tego tytułu 950 złotych netto miesięcznie. Ponadto zasiłek rodzinny w wysokości 77 złotych oraz dodatek mieszkaniowy w kwocie 175 złotych miesięcznie. Odbycie stażu przez matkę powoda niewątpliwie ułatwi jej znalezienie pracy z przynajmniej minimalnym wynagrodzeniem, tj. około 1.181 złotych netto.

Na uwagę zasługuje również to, iż matka powoda mieszka razem z bratem oraz matką, którzy powinni partycypować w kosztach utrzymania mieszkania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, iż w chwili obecnej alimenty łożone przez pozwanego w kwocie 500 złotych miesięcznie w połączeniu ze świadczeniami pieniężnymi matki powoda rzędu 300 złotych miesięcznie oraz jej osobistymi staraniami o wychowanie syna, pozwolą na całkowite zaspokojenie wszystkich jego potrzeb.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że ustalone tam alimenty obniżył do kwoty po 500 złotych miesięcznie.

Na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. wzajemnie je między stronami znosząc. Każda ze stron wygrała bowiem postępowanie odwoławcze w połowie.